

Η Κυπριακή Δημοκρατία και Διεθνές Δίκαιο

Χαιρετισμός Προέδρου Π.Δ.Σ. Δρ. Χρίστου Κληρίδη

Τις ευχαριστίες μου στον Πρόεδρο της Επιτροπής Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου του Π.Δ.Σ. Δρ. Νικόλα Ιωαννίδη όπως και στα μέλη της Επιτροπής για την διοργάνωση του σημερινού σεμιναρίου με θέμα «Η Κυπριακή Δημοκρατία και Διεθνές Δίκαιο».

Το σεμινάριο αυτό συμπίπτει με την επικείμενη πενταμερή διάσκεψη για το κυπριακό.

Ομιλητές του σημερινού σεμιναρίου είναι, ο συνάδελφος Αριστοτέλης Κωνσταντινίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κύπρου που θα αναπτύξει το θέμα «Κρατική υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο», ο Έντιμος Γεώργιος Αρέστη, πρώην Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα μας μιλήσει για την «Αμμόχωστο», ο συνάδελφος Καθηγητής Αχιλλεύς Κ. Αιμιλιανίδης, για το «Νομικό Καθεστώς των Βρετανικών Βάσεων στην Κύπρο» και τέλος ο Πρόεδρος της Επιτροπής Δρ. Νικόλας Α Ιωαννίδης, Διδάκτωρ Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου που θα μας μιλήσει για την «Εφαρμογή του Δικαίου της Θάλασσας στην περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας». Τον συντονισμό έχει ο αγαπητός Κώστας Παρασκευά, επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Κύπρου.

Στις 11 Φεβρουαρίου 1959, τα βασικά έγγραφα στη γαλλική μονογραφήθηκαν από τον Έλληνα και Τούρκο Πρωθυπουργό στη Ζυρίχη και συμπεριελάμβαναν την βασική δομή της Δημοκρατίας της Κύπρου.

Τα έγγραφα αυτά στη συνέχεια, φαίνεται ότι προσυπέγραψαν οι Υπουργοί Εξωτερικών Ελλάδος, Τουρκίας και Αγγλίας όπως και οι εκπρόσωποι των δύο κοινοτήτων στην Κύπρο. Το έγγραφο για την βασική δομή της Κυπριακής Δημοκρατίας συμπεριλαμβάνει 27 παραγράφους που είναι και τα βασικά άρθρα του Συντάγματος. Είναι συνημμένο πλέον στο Memorandum στο οποίο συμπεριλαμβάνεται η συμφωνηθείσα θεμελίωση το οικοδομήματος “Agreed Foundation” για την τελική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος Φεβρουαρίου 19, 1959 στο Λονδίνο. Υπεγράφη από τους Χάρολντ Μακμίλαν, Πρωθυπουργό του Ηνωμένου Βασιλείου, Κωνσταντίνο Καραμανλή εκ μέρους του Βασιλείου Ελλάδος και του Α. Μεντερέζ εκ μέρους της Τουρκικής Δημοκρατίας.

Τα έγγραφα τα οποία είναι συνημμένα εκτός από το έγγραφο για την «βασική δομή» της Κυπριακής Δημοκρατίας συμπεριλαμβάνουν την Συνθήκη Εγγύησης, Συμμαχίας και άλλα παραρτήματα τα οποία επίσης φέρουν τις υπογραφές των Αβέρωφ Τοσίτσα, του Φατίν Ζορλού, του Σέλγουιν Λόιντ, του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και του Φ. Κουτσιούκ. Το όλο πακέτο όπως έχει δημοσιευθεί σαν Command.679 κατατέθηκε στο Αγγλικό Κοινοβούλιο από τον τότε Πρωθυπουργό της Αγγλίας. Είναι γνωστά σαν τα έγγραφα που μονογραφήθηκαν στο Lancaster House, 15 μόνο σελίδων. Συμπεριλαμβάνουν την συμφωνηθείσα βάση για την τελική διευθέτηση του κυπριακού

προβλήματος «The agreed foundation for the final settlement of the problem of Cyprus»

Τον Ιούλιο του 60 ακολούθησε η κατάθεση του Υπουργού Εξωτερικών της Αγγλίας στο Αγγλικό Κοινοβούλιο με αναφορά Command.1093 πακέτου εγγράφων που συμπεριλαμβάνουν το ιστορικό της διευθέτησης ξεκινώντας από τις 19 Φεβρουαρίου του 59 διάσκεψης του Λονδίνου. Ακολούθησε η Μικτή Επιτροπή “Joint Commission” για την σύνταξη του Συντάγματος για την ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία που συμπεριλάμβανε την βασική δομή που συμφωνήθηκε στη Ζυρίχη ως ανωτέρω.

Η Επιτροπή συμπλήρωσε τις εργασίες της στις 6 Απριλίου του 60 οπότε και υπεγράφη το πρόχειρο Σύνταγμα στη Λευκωσία.

Παράλληλα συστάθηκε Μεταβατική Επιτροπή (Transitional Commission) για να διοργανώσει την μεταβίβαση της εξουσίας στην νέα Κυπριακή Δημοκρατία. Εκλογές είχαν διεξαχθεί τον Δεκέμβριο του 59 με την εκλογή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και του Δρ. Κουτσιούκ σαν Προέδρου και Αντιπροέδρου.

Συστάθηκε επίσης άλλη Μικτή Επιτροπή του Λονδίνου (London Joint Committee) με εκπροσώπους τις τρεις κυβερνήσεις και τις δύο κοινότητες με το καθήκον την σύνταξη των τελικών συνθηκών για υλοποίηση των συμπερασμάτων της διάσκεψης του Λονδίνου που προηγήθηκε μέχρι να συμπληρωθούν οι εργασίες της η ανακήρυξη της ανεξαρτησίας αναβλήθηκε αρκετές φορές οπότε και οι διαπραγματεύσεις συνέχισαν μέχρι την 1^η Ιουλίου του 60 όταν πλέον υπήρξε κατάληξη εφ’ όλης της ύλης.

Στα έγγραφα που κατατέθηκαν στο Κοινοβούλιο τον Ιούλιο του 1960 συμπεριλαμβάνονται η Συνθήκη Εγκαθίδρυσης με τα πέντε παραρτήματά της, η Συνθήκη Εγγύησης, η Συνθήκη Συμμαχίας, το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και διάφορα άλλα Παραρτήματα όπως και το γνωστό Παράρτημα Ο, “Appendix O” σε σχέση με την διοίκηση των Βάσεων. Εγκρίθηκαν με το Cyprus Act του 1960. Έτσι εγένετο η Κυπριακή Δημοκρατία η οποία βεβαίως έχει αναγνωρισθεί διεθνώς και είναι πλήρες μέλος μεταξύ άλλων του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 2004.

Είναι σε αυτή την Κυπριακή Δημοκρατία που στηρίζουμε σήμερα τις ελπίδες μας για το μέλλον.

Εξακολουθούμε να έχουμε την Τουρκία η οποία, παρ’ όλες τις υπογραφές της στα πιο πάνω, δεσμεύσεις της και αντίθετα με το Διεθνές Δίκαιο δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία. Κατέχει παράνομα σχεδόν το 40% των εδαφών της και δυστυχώς πρόσφατα επιχειρεί τον εποικισμό της Αμμοχώστου. Θέματα πολύ ουσιαστικής μορφής εγείρονται και για το καθεστώς των Βάσεων και το μέλλον τους στην Κύπρο. Το θέμα φαίνεται να έχει περαιτέρω περιπλακεί και επεκταθεί σε αγώνα για εξασφάλιση και διατήρηση του ζωτικού πλούτου της Κυπριακής Δημοκρατίας στην υφαλοκρηπίδα της και ΑΟΖ με το δίκαιο της θαλάσσης να διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο.

Ο αγώνας πλέον είναι πολύπλευρος στη διεθνή σκακιέρα και η Κυπριακή Δημοκρατία σαν μία μικρή χώρα αγωνίζεται με δόρυ και ασπίδα της μεταξύ άλλων το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο αλλά και την θεμελιωμένη ύπαρξή της διεθνώς.

Είναι απαραίτητο για τον κάθε συνάδελφο δικηγόρο να είναι γνώστης των νομικών πτυχών του κυπριακού προβλήματος γιατί εμείς οι δικηγόροι έχουμε καθήκον σαν υπερασπιστές του Κράτους Δικαίου και της διεθνούς νομιμότητας να μεταφέρουμε σε όλα τα επίπεδα τα δίκαια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Προσπάθειά μας είναι η διατήρησή της και όχι βεβαίως η υπονόμηση και ή υπόσκαψη της καθ' οιονδήποτε τρόπο και πολύ περισσότερο η διάλυσή της και αντικατάστασή της από οποιοδήποτε μόρφωμα κάτω από την ομπρέλα λύσης η οποία προϋποθέτει ουσιαστικά όχι την μετεξέλιξη της εσωτερικής δομής του κράτους αλλά την κατάργηση του κράτους και δημιουργία μέσα από συνιστώντα κρατίδια ή πολιτείες μίας νέας κατάστασης πραγμάτων.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στο πολύ σημαντικό αυτό Συνέδριο σταθμός το οποίο παρακολουθείται από πέραν των 700 συναδέλφων και άλλων, κάτι το οποίο είναι πρωτοφανές για τα κυπριακά δεδομένα και τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο.

Ο Π.Δ.Σ. προχωρεί δυναμικά μέσα από τις 15 Επιτροπές του στην αναβάθμιση του ρόλου των δικηγόρων στην κυπριακή κοινωνία που συμπεριλαμβάνει και την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού του δικαίου, επιμόρφωση των δικηγόρων και αναβάθμισή τους εν γένει.

Εύχομαι κάθε επιτυχία.

Δρ. Χρίστος Κληρίδης

Πρόεδρος

Π.Δ.Σ.